

FELSŐÖRSI

XII. évfolyam 5. szám 2018. május
Felsőörsi Önkormányzat Kiadványa

Hírmondó

Pápay Sámuel, Felsőörs tudós szülötte

Pápay Sámuel, az első magyar nyelvű irodalomtörténet szerzője és a Magyar Tudományos Akadémia elődjének támogatója – aki anyagilag is támogatta annak létrehozatalát, háromévtizedes teljes jövedelmének felajánlásával – Balaton-felvidék festői szépségű tájáról indult. A kiterjedt felpécsi Pápay család Zala vármegyébe elszármazott tagjának, a reformált vallású Pápay János tanítónak a gyermekeként született Felsőörsön 1770. március 8-án. Jogi tanulmányait Egerben folytatta (1791–1793), majd Pesten szerzett ügyvédi diplomát.

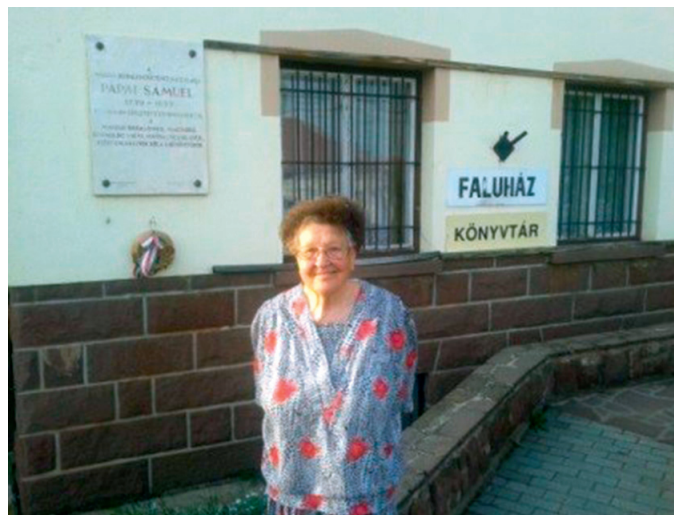
1796–1800 között az egri líceumban tanított magyar nyelvet és irodalmat – emléket ma Egerben utcanév őrzi. A tudós nyelvész – aki a szintén nyelvész Kazinczy Ferenc egyik legaktívabb levelezőtársa volt, – 1800 nyaratól 1827. május 31-én bekövetkezett haláláig Pápán élt. 1802-től számos uradalom ügyésze, később az Esterházy család devecseri, ugodi és pápai uradalmának főügyésze, a vármegye gyűléseinek aktív résztvevője. Pápay Sámuel sírja Pápán az Alsóvárosi-temetőben található.

A Pápay család által a 19. században az MTA-nak ajándékozott festmény, amely ma is látható a Magyar Tudományos Akadémián (Frank Károly: Pápay Sámuel, 1818; olaj, vászon, 65,5 x 52,5 cm)

Munkásságának nagysága az első magyar nyelvű irodalomtörténet megírásában áll (megjelent a Magyar Literatura Esmérete címmel, amelyet utóbb egri előadásainak anyagával bővítve 1808-ban adott ki).

Pápay Sámuel másokkal együtt a korabeli vármegyék jogi nyelvezetét feltérképezve javaslatot tett a nyelvi egységesítő munkára (Veszprém vármegye Pápay Sámuel-t küldte ki erre a „központi” munkára, Veszprém vármegye képviselőjében). Pápay nem csak a saját megyéjének a feladatát végezte el, de egy egész javaslatot tett le az asztalra, amelyet minden megyének megküldött. Tanulmányának és szótárának címe: „Észrevételek a magyar nyelvnek a polgári igazgatásra és törvénykezésre való alkalmaztatásáról, az oda tartozó kifejezések gyűjteményével.” Kazinczy elismerő szavai sem késnek: „munkáját rég óta ismeri, becsüli, csudálja; szerencsésebben e tárgy körül senki nem dolgozott, senki nem dolgozhat.”

Dr. Pápay Judit Lidia, a falu közösségének hálás utódja 2018. április 31-i látogatásakor a tudós nyelvész emléktáblájánál

De e szerény ember – akit Kazinczy „tisztá lelkű Pápaynak” hívott leveleiben – nevét őrzi a Magyar Tudós Társaság létrehozását anyagilag is támogató emberek emléket (nevét) megőrkítő törvény is (1827. évi XII. törvény), ami a legrégebb óta ma is hatályban lévő jogszabálya az országunknak.

Egerben utcanév őrzi a neves tudós emlékét

Pápay Sámuel Felsőörsről indult, e közösségnek köszönhetett mindent, és hálásak vagyunk mi – kései utódok is –, hogy emlékét ilyen szépen őrzik az itt élők. Nagy hazafit adtak e szegény, jobb sorsa érdemes hazának.

DR. PÁPAY JUDIT LÍDIA

A Balaton Riviéra arcai: a Nők Felsőörsért Egyesület

Az idei Ízutazáson a hagyományos magyar ételeket állítja középpontba a szervező, a Nők Felsőörsért Egyesület. A 11. Ízutazást június 23-án tartják, tudtuk meg *Kaszásné Ferenczi Annától*, az egyesület elnökétől.

Az Ízutazás a Nők Felsőörsért Egyesület legsikeresebb programja, túlnőtte a település határait. Talán éppen azért ilyen közkedvelt, hogy oldott, családias hangulatú.

– Kicsi, de lelkes csapattal, családtagokkal és önkéntes segítőkkel szervezzük programjainkat, melyeket szívesen látogatnak mind a község lakói, mind pedig a környező településeken élők és a turisták is. Fánkfarsang, Ízutazás, Márton napi libavacsora, Szüreti multság, Adventi-vásár, Mikulás várás. Zömmel a jeles napokhoz és a gasztronómiához kapcsolódnak eseményeink – magyarázza Anna. Az Ízutazáson a különböző konyhák ételeit mutatják be (Juhász és betyár ételek, Minden, ami palacsinta, Mátyás király reneszánsz konyhája, Nemzetek konyhája, Bakony és a Balaton-felvidék ízvilága stb.) és ezeknek megfelelően szervezik a kísérő kulturális programokat, különös tekintettel a gyermekek szórakoztatására. Fontosnak tartják a helyi csoportok fellépését is, az óvodások, iskolások lelkesen készülnek rendezvényeikre. Ez elmondható a Búzavirág Dalkőről is. Mellettük a környező

települések csoportjainak bemutatója színesíti a műsort.

A Nők Felsőörsért Egyesületnek 16 aktív tagja van és számos segítője, önkéntese. Céljuk Felsőörs kulturális és sport életének, valamint a hagyományörzésnek az élénkítése, a környezeti értékek megóvása, szépítése. 2006-ban alakultak meg. A szervezet alapítói: *Angyal Istvánné, Eckert Anikó és dr. Pudmer Erzsébet*. Első nyilvános megjelenésük a 2006-ban tartott falunap és búcsú volt. Kézimunka kiállítást hirdettek és szerveztek az itt élő lányok-asszonyok munkáiból.

Kaszásné Ferenczi Anna később kapcsolódott az egyesülethez, miután férjével 2009-ben Felsőörsre költöztek. 2011-től a Nők Felsőörsért Egyesület elnöke. Közösségi embernek tartja magát. Könyvtárosként annak idején rengeteg vetélkedőt és egyéb programokat szervezett. Pápa Bázisrepülőtéren a Művelődési Otthont vezette. Olvasni mindig is szeretett, sokat jár a helyi könyvtárba, de otthon is sok könyvük van. Az olvasmányokat illetően „mindenevő vagyok” – állítja magáról.

A könyveken és az önkéntes munkán keresztül gyorsan új ismerősökre, barátokra találtak Felsőörsön. A férje zirci, Anna pedig az Alföldről került a megyébe. Veszprémben laktak, 2009-ben költöztek Felsőörsre, mert

megtetszett nekik a település. Semmi egyéb kötődésük nem volt. – Szeretünk itt élni, és szívesen jönnek ide a gyerekeink és az unokáink is – fogalmazza meg Anna mintegy végszóként civil tevékenysége mottóját. – A jó közösség mindig ajándék és nagy örömet megosztani a családdal!

BARTUC GABRIELLA

ÚJ KÖNYVEK

Új könyvek érkeztek a könyvtárba!

1. Vámos Miklós: Zenga zének
2. Lázár Ervin: Csillagmajor
3. Lázár Ervin: A fehér tigris A Franka cirkusz
4. Pamela Druckerman: Nem harap a spenót
5. Robert James Waller: A Regény
6. Szombathy Viktor: Száll a Rege várról várra
7. Tornay Judit: Halálunk óráján
8. Ulla-Carin Lindquist: Evezők nélkül
9. Bene Viki: Eszterlánc
10. Dorogi Edit: Ne nézzenek nyúlra!
11. Havas Henrik: Szeretők
12. Vámos Miklós: Én és Én

Virágos hajdís, királyné ruha, fényes szandál. Készülünk az anyák napjára. Műsor lesz, szól előre Szilvi néni, jöhet az egész család. Hány nagymamát köszönt Lili? Nem tudok felelni. Eltelt tíz girbegurba év, amióta én már nem köszöntök édesanyát, a másik oldalon pedig bonyolult a helyzet. Úgyhogy jövünk hárman, a két kislány meg én. Színes-szagos anyukák mindenhol. A hétköznapokban rohanó, telefonáló, babakocsival kommandózó, kislány cipőt imádkozó, fáradt, elegáns, derűs vagy mindig komoly, mind itt van, a legeslegjobb formájában, csordultig a szívében valami orgonaszagú meghittséggel. Itt most rólunk fog szólni ez a fél óra, nekünk járják a körtáncot a picik. A csoda megtörténik. A szülés fájdalomtól kezdve az első év embert próbáló kialvatlanságán át a dackorszakig minden, de minden megérte. Az én göndör, komoly, egészséges kislányom nekem énekel, én pedig azt érzem, a világ kerek, a boldogsághoz pedig nem kell több. Még a legrutinósabb édesanyák szemében is könny csillog, én hátulról próbálok Lilit figyelni, miközben a kicsi a játékokkal babrál. Hamar elrepül az egész. Kis kézzel készített virágot kapunk, fölakasztjuk az autóban hazafelé menet. Porzik a földút, lassan döcögünk. Igazi tikkasztó meleg van.

Nekünk akkor kezdődik el igazán a nyár, amikor az első tüzet megrakjuk, és megsütjük rajta a finom házi szalonnát. Túl vagyunk a grillezett padlizsán, göngyölt virsli, pácolt tarja hullámon, visszatértünk a gyökerekhez. Van valami ősi abban, amikor az ember levág és beirdal egy darab szalonnát, föltűzi a nyársra, leül a lehető legkevesbé füstös rönkre a tűzrakó körül, és egy nagy szelet fehérkenyérre csöpögteti a zsírt. Mi egy kis fej hagymát is teszünk a nyársra, vagy egy darabka kolbászt. Szerencsénkre az almádi piacon éppen a sajtos Adrienn mellett árul az a kislány, akinél a környék legjobb császárszalonnáját és kolbászatát kapni. Nem is gurulunk le másért szombat délelőttönként, mint azért a pár árusért, akik valóban saját termékkel jönnek ki. Ott van például a két fülei bácsi, akiknél finom idényzöldségek vannak, vagy a sajtos és kolbászos pult mellett egy úr, akinél pár hétig a világ legfinomabb paradicsomát lehet kapni. Utána, vagy inkább előtte nem lehet kihagyni Éva nénit a Szabó pékségben, az ő fehérkenyere még mindig a legjobb a környéken!

Úgyhogy megraktuk ezt az első tüzet az anyák napi műsor után, a kislányok még mindig ünneplőben szaladgáltak, én már öt nyárssal küzdöttem, mert idő közben a férjem és Robi szomszédunk is befutott. A szalonnázást fagyí követte a teraszon, rákezdtek a tücskök, felkúszott az az andalító Balaton-illat a szőlők közé. Kerek a világ.

LUKÁCSNÉ PILHÁL ZSÓFIA

Közérdekű közlemény

A Magyar Honvédség kijelölt alakulatai nemzetközi szállító repülőgép gyakorlatot hajtanak végre 8 nemzet részvételével Magyarország légterében.

A végrehajtás során repüléseket hajtanak végre nappal és éjszaka. A gyakorlat mozzanatai keretében sor kerül teher illetve ejtőernyős dobásokra a kijelölt repülőterekre és területekre.

A repüléseket nagyméretű szállító repülőgépek hajtják végre a megszokottnál alacsonyabb magasságokon.

A feladatok végrehajtása során az ország számos területe felett feltűnhetnek, amely az átlagtól nagyobb zajhatással jár.

A gyakorlat során a repülőeszközök bázisául Pápa repülőtér szolgál.

A Magyar Honvédség és a résztvevő nemzetek a vonatkozó jogszabályok kereti között arra törekednek, hogy a legkisebb mértékben zavarják az állampolgárok megszokott nyugalalmát.

Kérjük a lakosság megértését!

Tisztelt Lakosok!

**A Magyar Honvédség
2018. június 10-22. között**

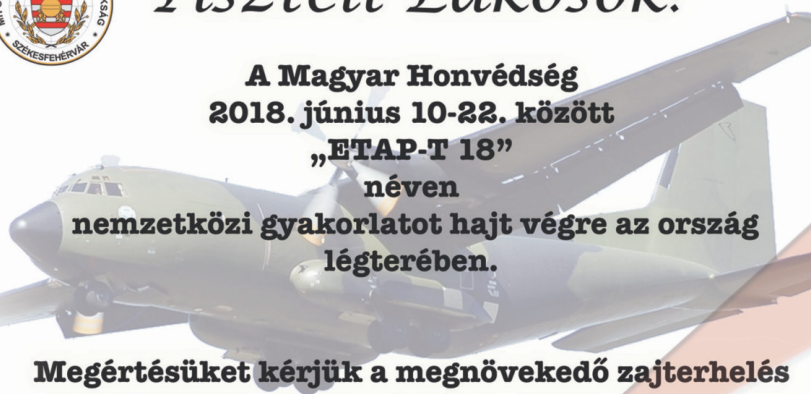
„ETAP-T 18”

néven

**nemzetközi gyakorlatot hajt végre az ország
légterében.**

**Megértésüket kérjük a megnövekedő zajterhelés
miatt!**

**A gyakorlattal kapcsolatos észrevételeivel kérjük
forduljon a kijelölt
honvédségi Összekötő Csoporthoz
a 06-89-513-662 telefonszámon.**

ÖRÖKSÉGŐRZŐ – KITEKINTŐ

Gr. Eszterházy János nyomában, Felsőörsi borászokkal a Csitári-hegyek alatt

Május első hétvégéjét testvértelepülésünk, Pográny meghívására a tradicionális borkiállítás és borünnepen töltöttük, melyet immár a 33. alkalommal rendeztek meg. Hajdú László polgármester úr vezetésével a Csitári-hegyek alatt a Poronna és a Cserhát-dombokon található pincékhez indultunk. Valamennyi testvértelepülésük borászeit meghívták, így többek között: Ekel,

Tárkány, Tápaióság, Csallóközarányos polgárait. Míg a kultúrházban a borbírálatok zajlottak a résztvevők kb. 80 fős csapata igazi Felvidéki vendégszeretettel részesült a Hajdú pincénél. A Poronna dombjáról letekintve megállapítottuk, hogy a tájkép hasonló a mi falunkéhoz, csak a Balaton hiányzott a messzeségben. Közben a kemencében kisültek a fűszeres csülkők foszlós házikenyérrrel és olajos csípős paprika savanyúsággal körítve. Frissen sült kemencés pogácsával megágyazva, boros pohárral a kezünkben a pince mélyén kóstolgathattuk a finom borokat. Pogrányban jelenleg a Zöld Veltelíni, Olaszrizling, Müller, Fehér burgundi, Kékfrankos és a Szentlőrinci szőlőfajták az elterjedtek, melyet kb. 25 ha. területen termelnek, s a szőlőhegy 220 pincéjében érlelik a borokat. Közben ismerkedtünk egymás települései szőlőművelésének múltjával, jelenével és hamarosan dalra fakadt a társaság. Aztán előálltak a buszok és még legalább 6–7 pincét meglátogattunk estelig. Sajt, pogácsa többféle ízben (túrós, töpörtyűs, de még medvehagymás is) mindenütt frissen ropogósan került elő a kemencékből. Vacsoráról természetesen nem maradhatott el a hagyományos knédli pincepörkölttel. Közben izgatottan vártuk az eredményhirdetést. Hely hiányában csak a miénket sorolom fel, hiszen egy 10 oldalas színes kiadvány tartalmazza a díjazottakat.

Gelléri pincészet: fehérbor: 2 ezüst (cuvée, olaszrizling) 1 bronz (szürkebarát) vörös bor: 2 arany (Cabernet savignon 2013-as és 2016-os) Antal Gyula. *Pocca pincészet:* fehérbor: 1 arany (Irsai Olivér) 3 ezüst: (olaszrizling, Savignon Blanc, szürke-barát.) vörösbor: 1 arany (rosé), 1 ezüst (Savignon Blanc) Tóth Balázs. *Levendula pincészet:* fehérbor: 1 ezüst (rizling) 2 bronz (juh fark, Chardonnay) vörösbor: 1 arany: (Cabernet Savignon) KATEGÓRIA GYŐZTES NAGYDÍJ Vági László tulajdonos, Jakab Ernő és Jakab Kitti borász. *Holló házipincészet Öreghegy:* 1 arany (rosé) Holló László. *Szent Ágnes pincészet Öreghegy:* fehérbor: 1 arany (rizling) + KÖZÖNSÉG DÍJAS sárgamuskotály Rill László.

Bőven hullt az éremeső, alig győztünk tapsolni. Több mint 300 mintát kóstolt végig a bírálóbizottság, melyet az est folyamán a katalógusban megjelölt számok alapján bárki a kiállító pultnál megkóstolhatott. Vidáman szóltak a szebbnél szebb népdalok, magyar nóták, kinek éjfél, másnak hajnalig, keveredtek a nyílt és zárt „e” hangok egymásba simulva éltetve a magyarság tudatot. Rangos borászati rendezvénynek ígérkezik a Kárpát-medencei Református Borászok találkozója 2020-ban, melyet Felsőörs–Alsóörs települések borásza szerveznek, és már folynak a pályázati előkészületek.

Az éjszakát a Pogránytól 3 km-re fekvő Alsóbodokon, a nemrég felújított Eszterházy kastély Mezőgazdasági Szakiskola Kollégiumában töltöttük.

A bőséges reggeli után gyönyörködtünk a Szent Péter esernyője c. novellából megismert mikszáthi tájban, majd a Kápolna-dombra igyekeztünk. Az igazi meglepetés és honismereti élmény most következett. A Szent Kereszt Felmagasztalása Kápolna sziklabarlangja rejtje Galánthai gróf Eszterházy János újratemetett hamvait. Nyitra-újlakon született 1901. 03. 14-én a felvidéki magyarság mártírja, hitvalló keresztény, az emberi és kisebbségi jogokat védelmező politikus. Zsidók, lengyelek, szlovákok, magyarok százait mentette, 1944-ben memorandummal tiltakozott Magyarország német megszállása ellen. „A szerzett jogokat nem lehet feladni, meg kell védeni!” – hangoztatta. A csehszlovák hatóságok védelmét kérte a magyar lakosság érdekében. Politikai bátorsága miatt meghurcolták, internálták. 1945 júniusában Moszkvába hurcolták, majd koholt vádak alapján 10 év munkatáborra ítélték a Gulágon. Távollétében a szlovák kormány Pozsonyban halálra ítélte 1947-ben. Közben a szigorú rabságban tüdőbajt kapott, s romló egészségi állapota miatt átadták a csehszlovák hatóságoknak, akik Mirov börtönébe zárták. Húga kegyelmi kérvényének hatására büntetését életfogytiglanra változtatták. 1957. március 8-án 56 évesen itt hunyt el. Hamvai tömegsírba kerültek miután a család kérésére sem engedélyezték eltemetését. Rehabilitációjáról szó sem eshetett évtizedekig. Szülőföldje népe azonban hazahozta. 2017. szeptember 16-án Alsóbodokon a Szent Kereszt Felmagasztalása Kápolna sziklabarlangjában jelképesen újratemetették. A kápolna építését 2013-ban kezdte el a Kastély-dombon PAULISZ BOLDIZSÁR igazgató úr és családja, darabonként hordva fel a hatalmas sziklatömböket. A magyar kormány Bethlen Gábor Alapítványa segítségével szentelték fel ezen az ünnepi napon, ahol Kövér László úr, a magyar országgyűlés elnöke mondott ünnepi beszédet.

Folytatás a 7. oldalon.

Önkormányzati hírek

Felsőörs Község Önkormányzatának képviselő-testülete 2018. április 25-én rendkívüli ülést tartott.

A rendkívüli ülésnek egyetlen napirendi pontja volt, melyen döntés született arról, hogy az évek óta minden évben önkormányzatoknak „önkormányzati feladatellátást szolgáló fejlesztések támogatására” kiírt belügyminisztériumi pályázatra a Csalogány és a Csendvilla utcák útburkolatának felújításának igényét nyújtja be az önkormányzat.

A képviselő-testület következő nyílt és zárt ülését 2018. május 2-án tartotta. Az ülésen a következő közérdeklődésre számot tartó döntések születtek.

Az ülés első napirendi pontjaként a testület a közösségi rendezvények lebonyolítására benyújtott pályázatokat bírálta el. A Nők Felsőörsért Egyesület az Ízutazásra 250,-eFt, a Református Egyház a hittantábor lebonyolítására 60,-eFt, a Felsőörsért Közalapítvány a rendezvényeire és a Hímző műhely részére összesen 110,-eFt a Civil Baráti Kör a már le is zajlott Tavaszváró Tojásfa kiállításra 50,-eFt támogatást kap az önkormányzattól.

Második napirendi pontként az önkormányzat iskolánk anyaiskolájának, a Hriszto Botev Német Nemzetiségi Nyelvoktató Általános Iskola vezetői pályázatát véleményezte, melyre Róka József eddigi igazgató közlő nyugdíjba vonulása miatt került napirendre. Az igazgatói posztra egyetlen pályázat érkezett az eddigi igazgatóhelyettes, Molnárné Staub Ildikó részéről. A képviselő-testület egyhangúlag támogatta Molnárné Staub Ildikó pályázatát.

Harmadik napirendi pontként a testület döntött a nyertes KEHOP-2.2.1-15-2015-00005 Észak- és közép-Dunántúl szennyvízelvezetési és – kezelési fejlesztés 4. (ÉKDU4) projekt konzorciumából való kilépésről, mert a projekttel érintett Király utcai lakók az aránytalanul magas terhek miatt nem kívántak a projektben megvalósuló új gerincevezetékre szennyvízelvezetésüket átkötni.

Következő napirendi pontként a testület lezárta a folyamatban lévő rendezési terv-módosítás véleményezési szakaszát.

Ötödik napirendi pontként a képviselők döntöttek arról, hogy önkormányzatunk az idén is nyújtsa be a kormányzathoz a lakossági víz- és csatornadíj támogatási igényét, mellyel továbbra is egy mérsékelt víz- és csatornadíj marad a háztartások számára.

Következő napirendi pontként a képviselő-testület meghozta a bölcsőde építésére vonatkozó közbeszerzési eljárást megelőző szükséges döntéseket, nevezetesen a műszaki ellenőrzésre rendelkezésre álló költségkeretet, a közbeszerzési bírálóbizottság tagjait, a közbeszerzési terv aktuális módosítását.

Következő napirendi pontként a testület elbírálta a helyileg védett épületek, építmények felújítására kiírt pályázatát. A kiírásra ketten nyújtották be pályázatukat, 181.312,- forint és 150 ezer forint költséggel. A testület mindkét pályázatot támogatta, hiszen a meghirdetett keret összesen 400 ezer forint volt. A keret megmaradt része a jövő évi keretet fogja növelni.

Következő napirendi pontként a testület támogatta Szélessy Bence kérelmét, így sporttárszati

tevékenységéhez, eszköz beszerzésre 125.000,- Ft támogatást nyújt.

A képviselő-testület a tűzifa rezsicsökkentéssel kapcsolatosan a következő állásfoglalást küldte a kormányzat részére: „a településen kizárólag tűzifával fűtő háztartások téli rezsicsökkentésének kiterjesztése érdekében meghozott 1152/2018. (III.27.) Korm. határozatban Felsőörs részére biztosított 11 m³ tűzifa támogatás biztosítása nem alkalmas a településen kizárólag tűzifával fűtők téli rezsicsökkentésének végrehajtására, mert a támogatást nem alanyi jogon, hanem szociális alapon kellene biztosítani, illetve a megítélt támogatás mennyisége lényegesen kevesebb a kizárólag tűzifával fűtő háztartások számához képest.”

Az elmúlt ülés óta történt fontosabb önkormányzati eseményekkel kapcsolatban szó esett arról, hogy az agráriumból élő felsőörsi gazdák kezdeményezték a Rózsa–Csöpp–Csalogány–Vadrózsa utcák súlykorlátozó tábláinak megszüntetését. A képviselő-testület várhatóan egy későbbi ülésen hoz döntést a kérdésben.

A képviselők, dr. Kulcsár Tamás alpolgármester javaslatára tárgyaltak a szelektív hulladékgyűjtő sziget megszüntetéséről, úgy hogy kizárólag az üvegyűjtő konténer maradjon meg térfigyelő kamera felügyelete mellett.

A nyílt képviselő-testületi ülések részletes jegyzőkönyveit községünk honlapján (www.felsoors.hu) az 'Önkormányzat' -> 'Jegyzőkönyvek' menüpont alatt olvashatják.

SZABÓ BALÁZS
POLGÁRMESTER

Szót kér a bikapók

A piros potroha miatt feltűnő bikapókkal idén több alkalommal is találkoztam a déli kitett-szerű száraz domboldalokon. Ilyen hely például a Geológiai Bemutató gyepje is. Nagyon ritka védett pókfajról lévén szó, nem is terveztem, hogy írok róla. Amikor azonban már a Kisperjési út aszfaltján és a homokozóban is sétáló bikapókokkal találkoztam, úgy döntöttem szót kérek e fajnak is.

A bikapók mostanában slágertéma a rovarász szakmában, mivel eddig azt hitték, hogy Magyarországon csak egy fajuk honos. Az utóbbi pár évben fedeztek fel további két bikapók fajt. Nálunk örömdetesesen a három fajtából kettő, a sárgafejű bikapók és a skarlát bikapók is megtalálható. Mind a két fajról sikerült képeket

készítenem, de annyira hasonlóak, hogy megkülönböztetésükhöz komoly szakértelem szükséges. A képen egy hím sárgafejű bikapók látható. E faj elkülönítése a másik két fajtól

azon alapszik, hogy a fejénél lévő ivarszerv (amely nem a potrohán van) fajra jellemzően egyedi. Csak a hímek pirosak, míg a nőstények általában feketék vagy szürkék. A bikapókok a nevüket onnan kapták, hogy a hím veszély esetén feldühödött bika módjára leszegezi a fejét és a potrohat felemeli. Érdekes az életmódjuk is, mivel hálót nem szőnek, hanem néhány cm mély kibélelt aknában laknak. Az akna kijáratához sugárirányban buktató- és fogófonalakat is húznak. Utcákon, játszótereken és réteken csak a hímekkel találkozhatunk, mivel ők szeretnek kóborolni. Sajnos a méretük nem éri el az 1 centimétert sem, ezért nehéz őket meglátni. Ha viszont észrevesszük őket az aszfalton vagy játszótereken, akkor vigyük távoli biztonságos helyre!

VARGA SZABOLCS

Lomtalanítottunk

Idén a május 12-ei hétvégén volt lehetősége a felsőörsi polgároknak az év közben felgyülemlett, a háznál található kukákban el nem helyezhető lomoktól megszabadulni. A falu központjában található múzeumi területen aztán szép kis kupac vagy inkább domb gyűlt össze vasárnap délutánra. Óvatos becslésem szerint 25x20 m-es és kb. 2 m magas volt az a kupac (ez 1000 m³ tömörítés előtt, csak idén), ami nem tartalmazta a külön gyűjtött vas és az elektromos lomot. Nyilván nagyon örvedetes, hogy lehetőségünk van ilyen szabályozott módon megszabadulni a feleslegessé vált dolgoktól, de úgy érzem, a felelősségünk ennyiben nem merül ki. A kupac összetételét és méretét látva több tény is szomorúsággal töltött el. Először is a szűrt szemet, hogy sokan olyan hulladékot is beszállítottak (papír, üveg és ruhanemű), amelyek szelektív gyűjtésére háznál vagy hulladékgyűjtő szigeten is lehetőség van, azaz ezek újrahasznosíthatók. Talán nem mindenki tudja, de a fent leírt lomtalanított kupac már nem kerül válogatásra, hanem a szemételepre kerül, azaz haszontalan anyag keletkezik belőle és a nagy műanyag hányad miatt évszázadok alatt sem bomlik le jelentős része. (Zárójelben jegyzem meg, hogy le nem bomlik, de felaprózódik és előbb utóbb mindenhol

megjelenik a környezetünkben.) Az unokáink után is még sok generáció fogja látni jelen civilizációnk pazarló és a természet érdekeire fittyet hányó magatartásának eredményét. A másik dolog, ami feltűnt, hogy sok javítható, használható, sőt jó állapotú holmi (játék, könyv, gyermekülés, bútor stb.) is ide kerül. Ezek teljesen feleslegesen kerülnek a szemétkbe, ez PAZARLÁS. A facebook világában talán nem olyan nehéz jelentkezőt találni egy-egy ingyen elvi-

hető dologra, de az is jó megoldás lehetne, ha a gyűjtésnél egy külön helyen lehetne kirakni azokat a tárgyakat, amik még jók, de már nincs rá szükségünk. Ami nekünk szemét, másnak kincs lehet! A harmadik dolog, amire fel szeretném hívni a figyelmet, hogy a kevesebb hulladék termelése a vásárlásnál meghozott döntésünkkel kezdődik. A marketing gépezet a kommunikáció minden eszközével vásárlásra ösztönözne bennünket. Például a szórólapok hetente csábítanak az időjárásálló műanyag és polirattan bútorok, teraszgarnitúrák vásárlására, ezek azonban nagy számban és rövid idő alatt a lomtalanított kupacban végzik. Vagy tönkremennek, vagy olyan csúnyává válnak az erős napsütéstől, hogy gazdájuk mindenképp szabadulni akar tőlük. Ezek legyártása nem a mi felelősségünk, de vásárlásuk mindenképpen. (Persze ez a két dolog hosszútávon nem független egymástól.) Érdekes minden vásárlásnál mérlegelnünk, hogy mennyire tartós az, amit veszünk, **valóban szükségünk van-e rá** és mi történik a termékkel, miután mi megszábadulunk tőle. Sok felelős döntést követően sokkal szerényebb méretű lehetne az a bizonyos 1000 m³-es kupac.

DR. KOVÁCS MARGIT

Nemzeti Összetartozás Napja

Felsőörs, 2018. június 10. vasárnap

Helyszín: Templomdomb (Batthyány tér) – Hősök keresztje
10:30 Szentmise az Árpád-kori templomban

Program:
11:30 Himnusz
Balatonfüred Város Koncert Fúvószenekara-térzene
Megemlékezés, koszorúzás
Székely Himnusz

Mindenkit szeretettel várunk!

KDNP Felsőörsi Alapszervezete Felsőörs Község Önkormányzata

FELSŐÖRSI Hírmondó

Kiadja: Felsőörs Község Önkormányzata
Szerkeszti: a Szerkesztőbizottság
Felelős szerkesztő: Dr. Pászterné Simon Annamária közösségszervező
ISSN 2063-6350
Nyomdai kivitelezés: Tradeorg Kft., Balatonfűzfő-Gyártelep
Készült 600 példányban.
Hírek, tudósítások, információk, események közölhetők.
Hirdetésfelvétel a közösségszervezőnél a polgármesteri hivatalban.
Lapzárta: minden hónap 20-án.
A megjelent cikkek nem feltétlenül egyeznek a kiadó véleményével.

 Kövessen minket a facebookon is: www.facebook.com/felsoorsikonnyvtar – Felsőörsi Aktuális néven

A helyi mesteremberek segítségével tovább épült a kegyhely 21 faragott stációval, a domb aljában szabadtéri színpaddal, emléktáblával, melyet 2018. március 14-én Áder János köztársasági elnök úr avatott fel. Alsóbodok polgármestere, Paulisz Boldizsár fia vezetett bennünket végig, bemutatva a színpad mellett azóta megnyílt Eszterházy János Emlékmúzeumot, melynek bejáratánál a mártír politikus mottója fogadja a betérőt: „Sem gyűlölettel, sem erőszakkal!”

Itt talán be is fejezhetném, de ez a csodálatos anyák napi vasárnap

lélekemelően folytatódott tovább a Pogrányi katolikus templomban a magyar-szlovák nyelvű szentmisén, elsőáldozáson vettünk részt, s ahol a hívek a súlyos, betegségben szenvedő Paulisz Boldizsár igazgató úr gyógyulásáért imádkoztak. A Jó Isten adjon neki erőt, – hiszen maga is lovas ember volt, – hogy a kastély kertjében megkezdett lovarda helyre állítását még megtekinthesse.

RÁSKY MIHÁLYNÉ, TANÁR

XI. Felsőörsi Ízutazás – Hagyományos hazai ízek

2018. június 23-án szombaton a Civilházban és a fedett közösségi térben tartjuk kedvelt rendezvényünket. Ebben az évben hazai ízekből kínálunk a megjelenő vendégeinknek.

A finom ételek elkészítésében egyesületünk asszonyai, családtagjaink és önkénteseink fognak közreműködni.

Az ételek kóstolása mellett színes kulturális program várja vendégeinket.

Fellép: Miske óvoda csoportja, Malomvölgy Általános Iskola, Búza-
virág Népdalkör, Botorka Néptáncgyűttes, Dallamvilág Gyermek

Musical Egyesület (Aszófő), BorKöMoSzat Együttes (Nemesvámos)
A gyerekeket íjászat és Lufibohóc szórakoztatja.

A programok közben a vállalkozó szelleműek gasztronómia totót tölthetnek ki.

Mindenkit szeretettel várunk!

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik adójuk 1%-val támogatták egyesületünket!

NÓK FELSŐÖRSÉRT EGYESÜLET

A legszebb konyhakertek

Felsőörs Község Önkormányzata – csatlakozva „A legszebb konyhakertek” – Magyarország legszebb konyhakertjei országos programhoz – 2018-ban is meghirdeti a helyi

„A legszebb konyhakertek”
című programot/versenyt

A program célja: A lakosság ösztönzése arra, hogy saját, rokonai, vagy barátai udvarán, kertjében alakítson ki konyhakertet, gondozza azt, természetesen benne maga és családja számára minél több konyhakerti zöldséget, gyümölcsöt.

Nevezési kategóriák:

- Balkon: Erkélyen kialakított
- Mini: 10–50 m²
- Normál: 50 m² felett
- Zártkert 1.: Zöldség
- Zártkert 2.: Gyümölcsös
- Zártkert 3.: Vegyes (zöldség és gyümölcs)

- Közösségi: Csoportok, szervezetek által megművelt kertek

Jelentkezési határidő: 2018. június 15.

Jelentkezés módja: A Jelentkezési lap kitöltése és leadása

Jelentkezési lap kérhető és leadható:

- Felsőörs Község Önkormányzatának titkárságán
- Felsőörsi Könyvtárban, Tóth Zitánál
- Letölthető a www.felsoors.hu honlapról ('Aktuális hírek' – 'További bejegyzések' – 'Legszebb konyhakertek') és elektronikusan is beküldhető az onkormanyzat@felsoors.hu címre

Várjuk minden zöldség/gyümölcs termesztő kertművelő jelentkezését!

SZABÓ BALÁZS
POLGÁRMESTER

Komolyzenei koncertek Felsőörsön

Június 21. – 19.00

Navratil Andrea és a Kobzos együttes
Katolikus templom

Július 7. – 19.00

Csalog Benedek (barokk fuvola) és Edőcs Fanni koncertje
Református templom

Július 19. – 19.00

Kiss-Domonkos Judit (gordonka) és Marton Róbert (zongora) koncertje

Augusztus 16. – 19.00

Opus Énekegyüttes, vezényel Kővári Péter
Katolikus templom

A belépés INGYENES, adományokat elfogadunk!

Római Katolikus Egyházközség
Református Egyházközség
Felsőörs Község Önkormányzata

Info:

Felsőörs Könyvtár, Szabadság tér 2.
70/320-6854

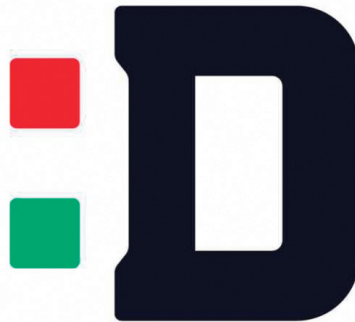
<https://www.facebook.com/felsoorsikonnyvtar/>

Átalakul a könyvtár – A DJP-pontokról

Sikeres pályázatunknak (GINOP-3.3.1-16) köszönhetően, új eszközök érkeznek a felsőörsi könyvtárba. Kicsiny intézményünk **három hordozható számítógéppel, két okostelefonnal, egy projektorral, egy multifunkcionális nyomtatóval, wifi-eszközökkel** is gazdagodik, előre láthatóan június végétől.

Átalakul az eddig jól ismert e-Magyarország pont, megváltozik a név és a logó, természetesen egy kicsit a tartalom is. Ezentúl a megszűnő pontokat a DJP vagyis Digitális Jólét Program pontjai váltják fel országsszerte. A felsőörsi könyvtár is sikeres pályázóként kialakítja ezt az új helyszínt.

Elérhető szolgáltatásaink lesznek (a továbbiakban is): internethasználat, számítógéphasználat (szövegszerkesztés, táblázatkezelés, prezentáció-készítés), mentés külső adathordozóra, CD-DVD írás, nyomtatás, szkennelés,

digitális jólét program

fénymásolás, színes fénymásolás, faxolás, laminálás. Az eszközök segítségével szeretnénk a hatékonyabb információáramlást megvalósítani, használjuk majd az újság szerkesztésénél, rendezvényeinken, testületi üléseken, stb.

tani, használjuk majd az újság szerkesztésénél, rendezvényeinken, testületi üléseken, stb.

A DJP pont nyitvatartás megegyezik a könyvtár nyitvatartási idejével:

Hétfő: 13.00–18.00

Kedd: –

Szerda: 13.00–18.00

Csütörtök: 08.00–12.00

Péntek: 13.00–17.00

Szombat: 08.00–10.00

Elérhetőségek: Felsőörs, Szabadság tér 2.
0670-320-3-6854, konyvtar@felsoors.hu

Digitális Jólét Program (röviden DJP) mentor munkatársa: Dr. Pásztorné Simon Annamária közösségszervező.

Várjuk Önöket továbbra is szeretettel!

Gyereknap

Május 27-én rendezte a felsőörsi önkormányzat immár hagyományosnak tekinthető gyereknapos műsorát.

A Civilház parkjában izgalmas ügyességi és népi játékok várták a gyerekeket, a színpadon Lovászi Edina és zenekara adott koncertet. Edina maga zenésíti meg számait, ezúttal Laik Eszter kortárs költő *Abszúrd, bravúr, celeb* című verseskötetéből válogatott. Társa volt a mókában Pali a báb, aki végig kísérte a koncertet!

Az előadást a Malomvölgy Iskola újonnan alakult bábcsoportja követte, a gyerekek először mutatkoztak be közönség előtt! A síkbábokat maguk készítették. Előadásuk címe: *Elő a bolhával!* Hujber Adrienn tanítónő segítette a gyerekek lelkes munkáját.

Őket az Iskola Apró-torna csoportja követte, akik egy latin táncot mutattak be, Somogyi Zsuzsa készítette fel őket.

Töretlen volt az érdeklődés az íjászat iránt, ezúttal Szélesy Bence foglalkozott a gyerekekkel, Simon Erzszi pedig gyöngyöt fűzött a Civilházban az érdeklődőkkel.

Felkérésemre a Nők Felsőörsért Egyesület finomabbnál finomabb limonádékkal és szörpökkel készült, amely igen jól jött a 30 fokos forróságban.

Az Iskolai SZMK tagjai (Musatics Katalin, Sebestyén Katalin, Szimicsekné Katalin, Gönczné Ágnes és Göncz Fanni) lelkesen kínálták a gyerekeket gofrival, a finomságot Csikászné Era és Szabóné Eszti készítette. Szalai Attila biztosította a tökéletes hangzást.

Köszönöm minden segítőknek, hogy támogatta, hogy gyerekeink jól szórakozzanak a Gyereknapon!

DR. PÁSZTORNÉ SIMON ANNAMÁRIA
KÖZSÉGSZERVEZŐ

Fotók: Steiger Veronika

FELHÍVÁS FOTÓPÁLYÁZATRA!

A MI FELSŐÖRSÜNK

címmel fotópályázatot hirdetünk!

Felsőörs Község Önkormányzata fotópályázatot hirdet! Várjuk olyan fotók beérkezését, amely a falu jellegzetes házait, pincéit, kaput ábrázolja. Kül- és belterületi épületekről egyaránt várjuk a képeket! Továbbá várjuk közösségi fotók, tájképek, rendezvényeken készült képek beérkezését is!

Formátum: Nagy felbontásban kérjük a JPG formátumú képeket, ide: konyvtar@felsoors.hu

Kérem, a tárgy részbe írják be: **Fotópályázat 2018**. A jelentkezés feltételei és részletes pályázati kiírás a honlapon!

A pályázat díjazásos, a pályaműveket zsűri díjazza, a fotókból kiállítást rendezünk a Felsőörsi Falunapokon, mely megnyitójának dátuma: 2018. július 20. Civilház.

**A pályaművek beérkezési határideje:
2018. június 15!**

Felsőörs Község Önkormányzata

Felsőörs 2018 júniusi programjai

Június 8 Ringató, Civilház 9.00.

Június 10 Az Összetartozás Napja (KDNP), Katolikus templombomb 11.30.

Június 22 Ringató, Civilház 9.00.

Június 23 XI. Ízutazás (NöFe) Civilház

Júliusi előzetes:

Július 20-21-22. 27. Felsőörsi Falunapok és Búcsú (Civilház)

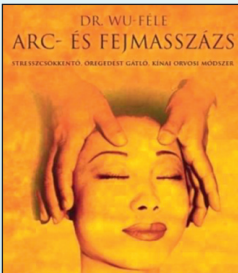

Info:

Felsőörs Könyvtár, Szabadság tér 2.

70/320-6854

<https://www.facebook.com/felsoorskonyvtar/>

- Fáradt, kimerült mégsem tud jól aludni?
- Ideges, szorong? Fáj a feje?
- Visszatérő egészségügyi problémái vannak?
- Szeretne leszokni a cigarettáról?

**Szeretne egészségesebben élni,
könnyebben átvészelni
a betegségeket?**

**Jöjjön el, keressük meg együtt a megoldást!
Az alábbi kezelési technikákkal várom:**

BIOREZONANCIA

Számítógép segítségével végzett felmérés, kezelés, mely sejt szintű információk alapján érzékeli és kezeli a felborult egyensúlyi energetikai állapotokat.

Dr Wu-féle FEJMASSZÁZS

Célja a teljes test egészségének javítása, mégpedig a fej masszázsa, kezelése által (érinti még a nyak, váll, karok, kezek területeit is)

TALPMASSZÁZS (reflexológia)

A láb reflexzónáin keresztül befolyásolni tudjuk az egyes szervek nem megfelelő működését ezáltal az egész testi-lelki jóllétet.

Siklós Viktória

természetgyógyász-fitoterapeuta

Szeretettel várom hívását: 20-3505658

Gólyahír

**Örömmel értesítünk mindenkit, hogy harmadik
kislányunk, Szalma Júlia, 2018. április 17-én
3050 grammal, 52 centivel megszületett!**

**Gratulálunk!
Továbbra is várjuk
a gólyahíreket!**

